

Pp 23.8.75go

Kako
pravilno
sestavljati in popravljati
volilne imenike?

Maribor 1925.

Založilo Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

KAZALO:

O volilnih imenikih	3
Kakšne volilne imenike je dolžan župan voditi?	5
Kako se popravljajo volilni imeniki?	9
Kako se izvršuje popravljanje volilnih imenikov »po uradni dolžnosti«?	10
Reklamacije	17
Ob volitvah	30
Sklepna beseda	32

D 1975/6599

O VOLILNIH IMENIKIH.

Izkušnje pri volitvah za narodno skupščino leta 1923 in sedaj leta 1925 ter pri občinskih volitvah nam kažejo v volilnih imenikih in pri volilnem postopanju še prav mnoge pogoške, ki so v škodo pošameznikom in stran-kam, lahko pa tudi celim okrajem in pokrajinam.

Tako smo recimo videli v mariborsko-celjskem volil-nem okrožju pri pregledovanju volilnih imenikov, da je sodnija morala črtati na stotine in stotine volilcev, ker župansiva niso pravilno in z dokazili izvršila vpisov v vo-lilni imenik.

Škoda radi pomanjkljivih volilnih imenikov.

Radi pomanjkljivih volilnih imenikov se državljanse oropa njihove najvažnejše državljanske pravice: možnosti, da volijo in s tem izražajo svojo voljo in svoje mišljenje o občinskem in državnem gospodarstvu.

Nevarnosti radi pomanjkljivosti.

Ni le škoda, temveč tudi nevarnosti grozijo iz pomanj-kljivosti! Naši nasprotniki trdijo: Vidite, saj kmetske ob-čine ne znajo redno po zakonih poslovati in uradovati, zato jih je treba združiti in njim nastaviti veččega tajnika. Grobokopi samostojnosti, samouprave slovenskih kmet-skih občin so torej tisti, ki nimajo občinskih zadev v redu, bodisi radi nesposobnosti, bodisi radi nemarnosti. Vsa si

dobro premisli, komu zaupa svojega konja in svoj voz, a malo ali nič ne pomisli, komu zaupa občino ali zastopstvo v okraj in skupščino. Pa je zadnje vsaj tako važno, kakor prvo!

Tudi zelo ostre kazni

lahko zadenejo one, ki nimajo vseh važnih listin v redu. Če občina ne pošlje recimo imenikov v potrditev okrožni sodniji, lahko ta župana ovadi državnemu pravdnistvu in pošlje na stroške župana posebnega uradnika. Visoke denarne in težke zaporne kazni si lahko nakoplje, kdor zanemari namenoma uradno dolžnost, izvršiti vpise in izbrise v volilnih imenikih.

Med najvažnejše občinske posle spada oskrbovanje in vodenje volilnih imenikov. Da si bodo naši zaupniki in naši župani ter odborniki popolnoma na jasnem in da potem ne bo več zmot in pogrškov, pa tudi nobenega izgovora več, podajamo v naslednjem navodila o imenikih.

KAKŠNE VOLILNE IMENIKE JE DOLŽAN ŽUPAN VODITI?

Po zakonu o volilnih imenikih, razglašenem v »Službenih Novinah« št. 125, z dne 10. junija 1922 in v »Urad. listu« Pokrajinske uprave za Slovenijo z dne 24. junija 1922 pod št. 184, mora vsaka politična občina voditi:

1. Za volitve v narodno skupščino, oblastne in srezke (okrajne) skupščine: a) stalne volilne imenike in b) abecedne volilne imenike.

2. Za občinske volitve zopet: a) stalni volilni imenik in b) abecedni volilni imenik.

Odločno in jasno povdarjamo: za občinske volitve se ne smejo rabiti imeniki za skupščinske volitve in za volitve v skupščino se ne smejo rabiti občinski volilni imeniki.

Dalje povdarjamo: Niti za skupščinske, niti za občinske volitve ne zadostujejo samo ene vrste imeniki, torej recimo samo stalni, ali samo abecedni, temveč morajo biti obojni na razpolago, torej: stalni in abecedni za skupščinske, ter stalni in abecedni za občinske volitve.

Ali je stalni imenik lahko tudi v abecednem redu?

Prvoten stalni volilni imenik lahko v abecednem redu navaja volilce, toda tiskovina mora biti z označbo: stalni volilni imenik in potrjen mora biti od okrožne sodnije

kot stalen volilni imenik. Kako se ravna s stalnim volilnim imenikom, o tem govorimo pozneje.

Tiskovine za volilne imenike

in sicer za stalne in za abecedne, za volitve v skupščino in za volitve v občine, dobite v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Katera občina ali oseba torej rabi bodisi za prepis ali za napravo novih volilnih imenikov te tiskovine, naj se obrne na tiskarno.

Katere napake v imenikih se ponavljajo največkrat?

Največkrat naletimo na sledeče napake:

1. Volilni imeniki niso označeni kot stalni.
2. Vpisi volilcev so površni, ker se često nepravilno napiše krstno ali celo rodbinsko ime, posebno pa napačna hišna številka.
3. Uradne poprave imenikov so ali površne ali celo napačne, da ne odgovarjajo zahtevam zakona.
4. Pomanjkljivo je posebej reklamacijsko postopanje.

Radi vseh teh navedenih napak in pomanjkljivosti na tisoče naših volilcev ni moglo voliti. Da ta trditev ni pretirana, naj dokazuje dejstvo, da je izbranih od sodišča najmanj 900 volilcev iz naknadnih vpisov samo zato, ker so bile reklamacije nepopolne.

Kdaj se obnovi stalni imenik?

Po zakonu o volilnih imenikih se mora stalni volilni imenik na novo napraviti vsakih pet let in sicer v dveh

izvodih, da ima enega občina, enega pa sodnija. Obnova imenikov bo pri nas leta 1927.

Kaj se naredi, če se med tem imenik izgubi?

Če se v tej petletni dobi volilni imenik pri občini izgubi ali drugače zapravi ali strga, da ne odgovarja več zakonu, mora občina okrožno sodnijo prositi za prepis in ga napraviti po stalnem imeniku pri okrožni sodniji. Ta prepis mora biti od okrožne sodnije potrjen, sicer je neveljaven.

Kako morajo biti narejeni imeniki,

ako je v občini več volišč, ali več katastralnih občin ali sel? Če je v občini več sel ali katastralnih občin, mora za vsako selo biti posebej imenik in na njem politična občina in selo natanko označeno. Vsak tak imenik je le del celotnega imenika in mora biti torej od okrožnega sodišča tudi redno potrjen.

Kjer je več volišč, mora biti za vsako volišče poseben zvezek tamošnjih volilcev; seveda morajo biti isti tudi od okrožnega sodišča potrjeni.

Kdaj morajo biti imeniki na pregled?

Potrjeni volilni imeniki morajo biti pri županu stalno, torej vedno na pregled. Člen 5 zakona o volilnih imenikih pravi: »Tako potrjeni imenik ostane stalno razgrnjen v občini in pri sodišču. Vsakdo ima pravico, volilni imenik pregledati, prepisati, razglasiti in

natisniti ter bodisi za se, bodisi za drugega zahtevati njegov popravek.«

Pomnimo torej: Volilni imeniki so stalno na vpogled in so nekako tako javna knjiga, kakor recimo zemljiška knjiga.

KAKO SE POPRAVLJAJO VOLILNI IMENIKI?

Popravki v volilne imenike so dvojni:

1. Vsakoletni, redni, uradni, katere mora izvršiti občina sama po zakonu — člen 2.
2. Potom reklamacijskega postopanja.

Kdaj se imeniki sploh ne smejo popravljati in izpreminjati?

Imeniki se sploh prav nič ne smejo izpreminjati — ne uradno in ne potom reklamacij — od 15. dneva po razpisu volitev pa 10 dni po končanih volitvah.

KAKO SE IZVRŠUJE POPRAVLJANJE IMENIKOV »PO URADNI DOLŽNOSTI«?

Silno veliko pomanjkljivosti je ravno pri tem postopanju. Napake so v obliki in po vsebini. Da se temu izognemo, da prihranimo delo županom in sodniji in da pridejo volilci do svoje pravice, podajamo tukaj najpoprej glavne zahteve, potem pa tudi praktične slučaje. Ako delate po teh vzgledih, bo vse pravilno.

Kdaj se vrši redno (uradno) popravljanje?

Redno, uradno popraviti se morajo po členu 2 volilni imeniki v s a k o l e t o od 1. januarja do vštetega 31. januarja. Vpišejo se s sklepom vsi, ki imajo volilno pravico, izbrišejo se umrli in oni, ki so jo izgubili.

Kako ravnati, če so v tem času volitve?

Člen 13 zakona o volilnih imenikih pravi: »Ako je dan volitve odrejen od dne 1. januarja do vštetega dne 25. februarja, se odloži popravljanje volilnih imenikov po uradni dolžnosti do izvršene volitve in roki, določeni v tem zakonu, teko od 10. dne od dne volitve, namesto od dne 1. januarja.

Torej vzgled: Letošnje skupščinske volitve so bile dne 8. februarja, tedaj v roku med 1. januarjem in 25. februarjem. Letos so se začeli redni popravki po uradni dolžnosti deset dni po 8. februarju, torej dne 18. februarja, in trajajo 31 dni, torej do vštetega 20. marca.

Recimo: Občinske volitve so dne 15. januarja, tedaj bi začel rok za redne popravke »po uradni dolžnosti« dne 25. januarja in bi trajal do vštetega 24. februarja.

Katere izpremembe morajo občinski uradi v imenikih izvršiti?

Župan, oziroma občinski urad, je po določilih zakona o volilnih imenikih (glej člen 2) dolžen vpisati uradno — torej brez reklamacije (zahteve) — v stalni volilni imenik za volitve v narodno skupščino vse tiste moške, ki dosedaj niso bili vpisani, so stari vsaj 21 let, so naši državljani ali pa Slovani po jeziku in plemenu ter bivajo 6 mesecev v občini. Ravnotako v stalni volilni imenik za občinske volitve z edino izjemo, da morajo dotični bivati 12 mesecev v občini. Pri uradnih popravkih volilnega imenika se vpišejo v imenik za narodno skupščino kakor tudi za občinske volitve poleg tega še vojaki, ki so pred sklepom uradnega popravka volilnega imenika odslužili vojaški rok, pa tudi tisti, ki se bodo do dne 31. decembra tega leta vrnili iz vojaške službe. Druga naloga župana je, da črta iz stalnega volilnega imenika za narodno skupščino vse mrtve in take, ki že več kot 6 mesecev bivajo izven občine.

Kako izvrši občinska komisija popravo?

Popravljanja ne sme izvršiti župan ali tajnik sam, temveč v ta namen od odbora izvoljena komisija, ki sestoji iz župana in najmanj dveh odbornikov. Na podlagi sklepa se vpišejo sklenjene izpremembe v stalni volilni imenik pod zadnjo uradno potrditev okrožne sodnije

in sicer natanko tako, da se imenik takorekoč nadaljuje. Stori se to po sledečem vzgledu. Vpiše se sledeče:

»Uradni popravek po členu 2 zakona o vol. imenikih.
Vpišejo se:

Tek. šte. 125 Franc Vesenjак, posestnik, Moškanjci 21.

Tek. šte. 126 Franc Kekec, posestnik, Moškanjci 23.

(Tako naprej vse, ki se na novo vpišejo, recimo do tekoče številke 136.)

Število volilcev znaša, odštevši črtane tekoče številke 24, 56, 96 in 100, zdaj 132, z besedami: stotrideset in dva volilca.

Moškanjci, dne ....., občinski pečat.

Podpis župana in vsaj 1 odbornika.«

Pomnite: Ako ni navedena sklepna tekoča številka, ako ni navedeno število volilcev v številkah in z besedami in ako ni naveden dan vpisa in ni podpisa župana in odbornika, je vpis nepopolen in se zavrže.

Še ni vse!

Toda vse izvršeno je še nepopolno in nima veljave ter se ne potrdi, ako ni o seji posebnega zapisnika, ki mora imeti tudi v sklepu datum, pečat in podpise župana in dveh odbornikov.

Recimo: v zgornjem slučaju se zapisnik glasi takole:

Zapisnik

o seji volilne reklamacijske komisije občine Moškanjci ob priliki uradne poprave imenika za skupščinske volitve. Navzoči so: Martin Šegula, župan, in občinski odborniki: Franc Bezjak, posestnik in Rudolf Horvat, železničar in

posestnik. — Sklenilo se je, da se izbrišejo iz stalnega volilnega imenika pod

tek. šte. 24 Valentin Krumpl, posestnik, ker je umrl,

tek. šte. 100 Imbro Kaznilovič, obrtnik, ker je obsojen v desetletno ječo.

(Tako se navede vedno tekoča številka, ime in vzrok.)

Vpišejo se na novo in sicer pod

tek. šte. 125 Franc Vesenjak, posestnik, Moškanjci 21, ker je več kot 21 let star,

tek. šte. 126 Franc Kekec, posestnik, Moškanjci 23, ker že nad 6 mesecev stalno biva v občini.

(Tako naprej za vse.)

Vsi vpisani so državljani kraljevine SHS.

Skupno se je črtalo . . . volilcev, z besedami . . . volilcev, na novo vpisalo se je . . . volilcev, z besedami . . . volilcev. Stalni imenik ima (tukaj število listov) listov, z besedami . . . listov.

Prosimo, da okrožno sodišče vzame ta naš uradni popravek na znanje.

Datum ..... Pečat občine.

Podpisi župana in obeh odbornikov.

Kaj storimo z zapisnikom in popravljenim imenikom?

Popravljeni volilni imenik in zapisnik pošlje župan uradno med 1. in 5. februarjem okrožni sodniji.

Kako se pa vrše redne poprave imenika za občinske volitve?

Poprave imenika za občinske volitve se vrše ravno tako, kakor onega za skupščinske volitve. V besedilu za-

pisnika se menja le beseda skupščinske volitve z besedo »občinske« in namesto 6 mesecev je doba bivanja v občini določena po zakonu na eno leto.

Ali je treba k uradnim popravam dokazil — dokumentov?

K takšnim uradnim popravam, kakor smo jih navedli do sedaj, ni treba priložiti na okrožno sodnijo nobenih dokumentov. Zadostuje uradni občinski zapisnik, kot smo ga navedli za vzgled.

Kaj pa, če ni izprememb?

Zakon sicer ne določa ničesar, vendar zahtevajo sodišča zaradi reda, da se tudi v tem slučaju pošljejo imeniki okrožni sodniji. Vpiše se pa v stalni volilni imenik:

»Obč. reklamacijska komisija je na svoji seji 1. februarja ... ugotovila, da v stalnem imeniku volilcev ni potrebno izvršiti v smislu člena 2 zakona o volilnih imenikih nobenih izprememb.« — Podpisi dveh odbornikov in župana ter pečat.

Sicer pa si težko mislimo kako občino, kjer tekom enega leta ne bi bilo izprememb, da ne bi nihče dorastel in postal polnoleten, ali se preselil ali pa umrl. Še enkrat: Bodite natančni in glejte na pravilnost imen, bivališča, hišne številke in tekoče številke v stalnem imeniku!

Opozoritev županom in zaupnikom.

Opozarjamo naše župane in zaupnike, da v vsaki občini strogo natančno izvršijo uradno popravo volilnih imenikov. Na dan volitev se je pokazalo, kdo je pomotoma

izpuščen in kdo pomotoma vpisan. Kjer se je bati, da župan ne bi izvršil uradne poprave, naj vsak prizadeti volilec to sam zahteva od župana. Če pa župan tega noče storiti, zahtevajte od okrožne sodnije, da vas vpišejo.

Sicer pa smo opozorili, da je po členu 15 zakona o volilnih imenikih ostro kaznjiv z zaporom več mesecev, kdor namenoma in vedoma ne bi opravil uradnih popravkov.

Kaj pa abecedni imeniki?

Poleg stalnih volilnih imenikov morajo biti vedno tudi abecedni. Že ime pravi, kako so sestavljeni: sprednja stran zaznamovanje: Abecedni volilni imenik volilcev za volitve v narodno skupščino, oblasti in sreze. Označena mora biti: politična občina, katastralna občina ali selo, okraj ali srez in oblast. Imena volilcev se vpišejo v abecednem redu tako ime in priimek, stan, bivališče in številka, kakor je v stalnem volilnem imeniku. Navedena pa mora biti pri vsakem volilcu tudi tekoča številka iz stalnega volilnega imenika, ker služi abecedni volilni imenik le, da se v stalnem volilca hitro najde.

Kaj je treba še vedeti o abecednih imenikih?

Abecedni volilni imeniki morajo biti ravnotako kakor stalni v vsaki občini za vsako selo ali katastralno občino in za vsako volišče — ako ima občina več volišč — popolnoma posebej. Torej kjer je stalni imenik politične občine s tremi stalnimi imeniki treh katastralnih občin, morajo biti tudi trije abecedni imeniki.

Za volitve v občine velja isto. Torej v tem slučaju mora imeti občina, ki ima tri katastralne občine ali sela, poleg treh stalnih imenikov tudi tri abecedne.

Še ena važna pripomba k abecednim imenikom.

Spredaj smo natanko opisali, kako strogo in natanko je treba s številom in besedami pri stalnih volilnih imenikih vedno zaključiti in kaj in kako je treba vpisati in podpisati. Pri abecednih volilnih imenikih pa ni zaključka. Tam se uvrstijo novi volilci zopet v abecednem redu.

REKLAMACIJE.

Navedli smo, da morajo biti volilni imeniki za volitve v narodno skupščino in volilni imeniki za volitve v občino stalno razgrnjeni. Z drugimi besedami: vsakdo ima pravico, da jih v občinskem uradu zahteva v pregled. Glavni namen pri tem je kontrola in izpopolnitev imenikov.

Ali je mogoča poprava imenika izven opisane vsakoletne uradne poprave?

Poprava imenikov je mogoča vedno, samo ne več 15 dni po razpisu volitev pa do 10. dne po izvršenih volitvah. Vsakdo sme in zamore zahtevati vpis ali izbris tega ali onega volilca, toda izvršiti zamore to le z dokazili. Imenujem to vrekamirati, ako zahtevam vpis v imenik, in izrekamirati, ako zahtevam izbris volilca iz imenika.

Največ napak

je ravno pri reklamacijah, zato podajamo tukaj natančne vzglede volilcem, županom in zaupnikom, kako morajo delati, da ne bo brezuspešnih pisarij. Zavedajte se: natančnost je potrebna zaradi poštenja in reda! Z najvažnejšo pravico državljana ne sme biti zlorab, zato mora biti vse strogo in v redu.

Kje vložim reklamacijo?

Reklamiram pri občinskem uradu ali pa naravnost pri okrožni sodnji.

Kaj moram pri reklamaciji dokazati?

1. Da sem izpolnil 21 let,
2. da sem državljan naše države (ali Slovan po jeziku, kar velja n. pr. za koroške in primorske Slovence, Ruse, Čehe i. dr.),
3. da bivam 6 (12) mesecev v občini.

Katere listine (dokazila) moram za to imeti?

Kot dokazilne priloge k reklamaciji za vpis v volilni imenik moram imeti:

1. krstni list ali krstni izpisek (za starost 21 let),
2. domovnico ali domovinski list (za državljanstvo),
3. potrdilo o bivanju od občine.

Katere listine smem nadomestiti z drugimi dokazili?

Ako nima stranka rojstnega in krstnega lista in je nabava otežkočena, oziroma onemogočena v pravem času, zadostuje tudi druga od pristojnega oblastva temeljem rojstnega lista izdana listina, kakor: šolsko spričevalo, poselska (delavska) knjižica (za posle in delavce), vojaški dokumenti, iz katerega so razvidni rojstni podatki, ki so se morali brezdvomno ugotoviti pri izdaji take listine na podlagi krstne matice.

Namesto domovinskega lista zadostuje tudi poselska ali delavska knjižica (za delavce in posle), ali potrdilo pristojnega političnega oblastva ali županstva, da je reklamirana oseba državljan SHS, odnosno Slovan po plemenu in jeziku. Enako zadostuje za izkazilo glede rojstnih podatkov in državljanstva, ako se predloži opcijska listina ali

izkazilo o vojaškem službovanju v kraljevini SHS. Da je volilec Slovan po plemenu in jeziku, zadostuje njegov pravilni potni list, vidiran od tukajšnjega političnega oblastva, v kolikor je iz njega razvidna ta okolnost, sicer pa potrdilo politične oblasti, policijskega ravnateljstva, okrajnega glavarstva.

Napačna imena in bivališča ali tudi izprememba bivališč.

Večkrat je kdo vpisan z napačnim krstnim imenom, včasih je napačno navedena hišna številka, mogoče je, da sta dva volilca popolnoma istega imena, pa eden ni vpisan. V vseh teh slučajih se mora ravnotako ravnati za dosego poprave, kakor če hočem doseči vpis kakega volilca. Samo namesto vpisa zahtevam popravo tega, kar je napačno in navedem to, kar je pravilno.

Kako zahtevam vpis, ali kako vreklamiram osebno sam sebe?

Podam se k občinskemu uradu in zahtevam, da napravijo sledeče (ali napravim sam vlogo):

Štev. vlož. zap. ...

V volilnih zadevah takse prosto.

Županstvo v — — — — — dne — — — — .

Zglasi se — — — — —

(stan, bivališče, hišna številka)

in pravi:

Jaz nisem vpisan v volilnem imeniku za volitve v narodno skupščino in tudi ne v imeniku za volitve v občinski odbor.

Prilagam: 1. rojstni in krstni list (potrdilo župnega urada), da sem star nad 21 let, 2. domovnico (potrdilo obč. urada), da sem pristojen v to občino, domovnico, iz katere je razvidno, da sem pristojen v občino ... (opcijsko listino, potrdilo pristojnega političnega oblastva, da sem državljani SHS, potni list, vidiran od tuzemskega političnega oblastva, da sem Slovan po plemenu in jeziku); 3. potrdilo občinskega urada, da bivam v tej občini že nad 6 mesecev.

Z ozirom na to predlagam, da se me vpiše v volilni imenik za volitve v občinski odbor in narodno skupščino.

Podpis župana ali tajnika.

Podpis stranke.

Kaj napravi županstvo z reklamacijo?

Županstvo pripiše na reklamacijo sledeče:

Štev. ...

Županstvo v — — — —

Došlo dne — — — —.

Predstoječa reklamacija se osvoji (ali pa ako ni pravilna, se zavrne; tu se navede vzrok zavrnitve, n. pr. ker ni priloženo izkazilo starosti, ali izkazilo državljanstva, ali vsled kakega drugega pogoška).

V — — — —, dne — — — —.

Podpis obeh članov rekl. komisije.

Podpis župana.

Občinski pečat.

Se predloži

okrožnemu sodišču v ...

v poslovanje.

Županstvo v — — — —, dne — — — —.

Občinski pečat.

Podpis župana.

Torej na reklamacijo lahko to občinski urad in komisija napiše; ni treba posebnega lista, mora pa biti vse pravilno izpolnjeno.

Kako reklamiram za drugega?

Županstvu v ...

(Če pošljem reklamacijo okr. sodišču, je naslov sodišča.)

Podpisani vlagam zoper volilni imenik občine ...
reklamacijo:

V volilnem imeniku je izpuščen — — — — —
v — — — hišna številka ....., akcra vno ima volilno pravico
na podlagi sledečih dejstev:

1. Je glasom priloženega rojstnega in krstnega lista
(potrdila župnega urada) rojen dne — — — —, torej bil
na dan 10. novembra 1924, 21 let star.

2. Je glasom priložene domovnice (potrdila občinskega urada) državljan kraljestva SHS.

3. Glasom priloženega potrdila občinskega urada —
zglasilnega urada — prebiva že od — — — — v tej
občini.

Zahtevam na podlagi zakona o volilnih imenikih, da se
imenovanega — — — —, bivajoč v — — — — št. —
pravilno vpiše v volilni imenik za volitve v narodno skup-
ščino (občino).

V — — — —, dne — — — —.

Natančen naslov tistega,
ki izvrši reklamacijo.)

S to reklamacijo ravna občinska volilna komisija ravnotako, kakor s prejšnjo, kjer se je oglasil volilec sam.

Kako zahtevam izbris ali popravo?

Tudi tukaj grem v občinski urad, ali napravim vlogo, ki se glasi:

Štev. vlož. zap. ...

V volilnih zadevah takse prosto.

Županstvo v — — — —, dne — — —.

Zglasi se — — — — — (stan, bivališče in h. št.) in pravi:

Volilec N. N. (sledi stan, bivališče in h. št.), vpisan v volilnem imeniku za selo — — — — za volitev v občinski odbor pod tekočo številko ... in v narodno skupščino pod tekočo številko ..., se je preselil glasom priloženega potrdila občinskega urada iz sela — — — — v selo — — — —.

Zahtevam, da se imenovani izbriše v obeh imenikih za selo — — — — in vpiše v imenike za selo — — — —.

Podpis župana ali tajnika.

Podpis stranke.

Občinski pečat.

Kaj napravi občinska reklamacijska komisija in občinski urad?

S to reklamacijo ravna občinska reklamacijska komisija ravno tako, kakor s prej omenjenima, kjer se je volilec vrekamiral.

Kako reklamiram nepravilen vpis v imeniku?

Ako sem nepravilno vpisan, napravim reklamacijo po sledečem obrazcu:

Štev. vlož. zap. ...

V volilnih zadevah takse prosto.

Županstvo v — — — — dne — — — —.

Zglasi se — — — — (stan, bivališče in hišna štev.)
in pravi:

Jaz sem nepravilno vpisan v volilnem imeniku za selo
— — — — za občinske volitve pod tekočo številko ... in
za narodno skupščino pod tekočo številko ...

Glasom potrdila, rojstnega in krstnega lista župnega
urada, katerega prilagam, je moje pravo krstno ime — —
je moj pravi priimek — —.

Zahtevam, da se označena nepravilnost popravi v vo-
lilnih imenikih.

Podpis župana ali tajnika.

Podpis stranke.

Občinski pečat.

Če reklamiram za drugega, se temu primerno izpre-
meni besedilo. Občinska volilna komisija in občinski urad
potem rešuje reklamacijo ravnotako, kakor v poprejšnjih
slučajih.

**Kaj mora občinski urad potrditi onemu, ki je vložil rekla-
macijo?**

Občinski urad je dolžan, vsakemu na njegovo zahtevo
takoj potrditi vloženo reklamacijo (člen 7) po sledečem
obrazcu:

Štev. vlož. zap. ...

Potrdilo.

Potrjuje se, da je g. — — — — vložil tuuradno zah-
tevo za vpis v volilni imenik (izbris v volilnem imeniku,
popravo volilnega imenika) za volitve v narodno, oblasno
in srezko skupščino za občino (selo) — — — — glede
volilca — — — —.

Zahtevi je priložil: domovnico, krstni list, potrdilo o bivanju (delavsko knjižico, vojaško izkaznico itd.).

V — — — — dne — — — —.

Občinski pečat.

Podpis župana.

Kako potrdi županstvo bivanje?

Občinski urad (župan) potrdi, da kdo biva v občini, na sledeči način:

Štev. vlož. zap. ...

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

N. N. (sledi poklic, bivališče, hišna številka), stanuje v tej občini stalno že nad 6 mesecev in je pristojen o to občino (v občino — — — —) glasom podatkov iz tuuradne matice.

Županstvo — — — —, dne — — — —.

Občinski pečat.

Podpis župana.

Kako izvrši župnik izpisek iz rojstne in krstne knjige?

Štev. vlož. zap. ...

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

(Anton Poženel), zakonski sin (Matevža Poženela) in (Ivane rojene Kristan), je bil rojen v — — — — — —, dne — — — —.

Župni urad — — — — dne — — — —.

Pečat.

Podpis župnika.

Kako potrdi občinski urad domovinsko pravico?

Štev. vlož. zap. ...

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

— — — — — stanujoč v — — — hišna št. ...,
ima od — — — — leta — domovinsko pravico v naši ob-
čini glasom podatkov iz tuuradne matice.

Županstvo — — — —, dne — — — —.

Občinski pečat.

Podpis župana.

Kako reklamiram v občini stalno bivajoče in pristojne posestnike in posestniške sinove?

Namesto prejšnjih obrazcev se lahko poslužujem tudi
krajšega in priprostejšega. Župan potrdi starost, držav-
ljanstvo in bivanje na e n e m potrdilu:

Štev. vlož. zap. ...

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo

o starosti, državljanstvu in bivanju, s kate-
rim podpisani občinski urad na podlagi podatkov iz tu-
uradne matice potrjuje, da je N...N., posestnik (posestniški
sin), selo in hišna številka ..., rojen dne — — —, torej
star 21 let, ima v tej občini domovinsko pravico in biva v
tej občini 6 (12) mesecev.

Županstvo — — — —, dne — — — —.

Občinski pečat.

Podpis župana.

Kaj napravi občinski urad z reklamacijami?

Že na obrazcih smo označili, da mora občinska reklamacijska komisija (župan in dva odbornika) vsako reklamacijo vzeti v seji v pretres.

Tekom 5 dni po vložitvi reklamacije

morajo o njej sklepati ter sklep, kakor je na obrazcu, na reklamacijo vpisati.

Občinski urad mora reklamacije s prilogami vred poslati okrožni sodnji v uradovanje.

Ali smem več volilcev reklamirati z eno reklamacijo?

Za vsakega volilca, ki ga hočem vpisati, ali izbrisati, ali popraviti njegovo ime ali bivališče, mora biti posebej reklamacija. Torej ne morem z eno reklamirati več. K vsaki reklamaciji gredo vse priloge, kakor smo jih navedli.

Ali sme komisija skupno na enem formularju rešiti reklamacije.

Kakor je treba vsako reklamacijo posebej vložiti, tako je treba o vsaki posebej sklepati in sklep na njo spisati.

Kdaj se vpišejo reklamirani v imenik?

Reklamirani se vpišejo v volilni imenik še le tedaj, ko je sodnija občini reklamacije vzela na znanje in vrnila.

Kako se od sodnije odobrene reklamacije vpišejo v volilni imenik?

Ko je sodnija vposlane reklamacije vzela na znanje in vpisala v svoj matični imenik, jih občini vrne in občinski urad vpiše v stalni volilni imenik takoj pod zadnjo uradno odobritev:

»Po reklamacijskem postopanju se na podlagi sklepa okrožne sodnije z dne ... marca 1925, številka ... vpiše pod: tekočo številko ... dr. Miha Slamorezec, odvetnik, Ptuj, Dravska ulica 120.

Vpišejo se novi volilci seveda v imenike tistih sel, kamor spadajo.

Vpis v abecedni imenik

se izvrši po abecednem redu in zraven mora vedno biti poleg popolnega naslova volilca tudi tekoča številka in stran iz stalnega volilnega imenika, pod katero je volilec vpisan.

Kdaj se morajo pošiljati stalni volilni imeniki okrožni sodniji?

Stalni (ne abecedni) volilni imeniki se morajo poslati okrožni sodniji vsako leto po terminu rednih uradnih poprav, torej med 1. in 5. februarjem. Ako so v tem času volitve, pa tako, kakor smo spredaj povedali. To velja za stalne volilne imenike za občinske volitve in za stalne volilne imenike za narodno skupščino.

Ali se tudi pri reklamacijah vpošljejo okrožni sodnijski volilni imeniki?

Za reklamacije se ne vpošiljajo imeniki, temveč samo reklamacije z dokazili, in se nato vpišejo sodnijski sklepi, kakor smo povedali.

Kakšna je kazen, če občinski urad ne vpošlje stalnih imenikov okrožni sodniji?

Člen 16 zakona o volilnih imenikih pravi doslovno: »Ako občinski sud (pri nas občinski urad) ne predloži stalnih volilnih imenikov prvostopnemu sodišču v roku, odrejenem s tem zakonom, se kaznujejo odgovorne osebe z zaporom do šestih mesecev.« Mislimo, da je to tako jasna grožnja, da ni treba čisto nič pojasnila!

O duhovnikih in uradnikih ter notarjih.

Duhovniki, državni uslužbenci in notarji se morajo često seliti, zato imajo zmiraj t a k o j volilno pravico tam, kjer bivajo, brez ozira na rok. Toda treba je, da pri rednih letnih uradnih popravah — če je doba za te minila, pa pri reklamacijah — doprinesejo potrdilo o svojem bivališču; dekret ne zadostuje, ker je volilna pravica vezana na bivališče, a ni gotovo, da oseba tudi tam stanuje, kjer uraduje. — Če bi hotel občinski urad nagajati, morajo takšne osebe najprej pri občinskem uradu priglasiti svoje stalno bivanje v občini in ko se je to moralo vzeti na znanje, zahtevajo potrdilo o priglašnem stalnem bivanju. S tem zahtevajo potem volilno pravico v občini po opisanih predpisih. Tudi za nje pa se vpis v volilne imenike ne more

izvršiti v dobi od 15. dneva po razpisu volitev pa do 10. dneva po izvršenih volitvah.

**Kaj je treba storiti s pismenimi obvestili okrožnih sodišč
o sklepih o reklamacijah?**

Odgovore, oziroma rešitve okrožne sodnije mora župan skrbno čuvati in na dan volitve skupaj z imeniki prinesiti na volišče. Samo vpisi sklepov v imenik ne zado-
stujejo.

OB VOLITVAH.

Na dan pred volitvami

se zbere ob določeni uri volilni odbor (komisija) in prevzame ves volilni material — kroglice, škrinjice, ključavnice, ključe — od občine, kjer so volitve ter uredi volilni lokal, pregleda in zaklene vse škrinjice ter zapre in zapečati volilni lokal in napravi o tem zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani volilne komisije.

Na dan volitve

moramo paziti posebej na sledeče:

1. Ali je volišče in ves volilni material — škrinjice, zaklepi itd. — popolnoma tako v redu, kakor ga je zapustila komisija prejšnji dan; ako ni, zahtevam to na zapisnik in zahtevam preiskavo škrinjic, če je nevarnost zlorabe.

2. Ob vršočih se volitvah se morajo vpisati v seznam glasovalcev natanko po vrsti, kakor prihajajo in glasujejo došli volilci.

3. Zahtevati, da se ugotovi natanko, da je glasovalec v volilnem imeniku, predno pristopi k škrinjicam! Izkušnje kažejo, da se tukaj delajo pomote, pa komisije potem pomotno razveljavljajo glasove strankam.

4. Prepričati se moramo, da ne glasuje kdo za drugega.

5. Zahtevati takoj, da se vsak nered zapiše v zapisnik.

6. Paziti na pravilno izvršitev zapisnikov. Pomni: Nikdar v življenju ne podpišem ničesar, ne da bi se prej natanko prepričal in prečital, kaj da podpišem. Tisoče in tisoče pravnih in nepravnih bi odpadlo, ako bi se ljudje ravnali po tem pravilu povsod, ne samo pri volitvah.

7. Pomni: Zapisnikov pri volitvah je pet in vsak posamezni zapisnik mora biti posebej od volilne komisije podpisan. Ni pravilno, če podpiše samo predsednik!

Posebej važno!

8. Seznam volilcev se mora pravilno zaključiti in ugotoviti in zapisati se mora s številkami in izpisati z besedami, koliko glasovalcev je glasom glasovalnega seznama.

9. V zapisniku o odpiranju škrinjic in o ugotovitvi volilnega rezultata je treba zopet s številkami in z besedami zapisati število kroglic vseh škrinjic in navesti zaporedoma in zopet tudi napisati z besedami število kroglic v posameznih škrinjicah.

10. Izroči se zjutraj po volilnem dnevu volilni material zopet občini in napravi o tem zapisnik.

11. Predsednik v navzočnosti komisije zavije in zapечатati z občinskim pečatom vse volilne akte, ki jih ima izročiti glavnemu volilnemu odboru.

12. Poročaj vodstvu svoje stranke natančni izid volitev ter tudi vsa svoja opazovanja o tem, kar je vplivalo na izid volitev, ker je to važno za stranko za druge volitve.

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

74575

097506599

COBISS 0

SKLEPNA BESEDA.

Prosimo svoje somišljenike, da dobro spravijo ta navodila in se natanko po njih ravnaajo. Naj svet zna, da pristaši SLS znajo z zakonom in redom braniti svoje pravice in zastopati svoja načela!

4103